

[A. Chr. Andersen.]

fået en obligatorisk pligt til at løse en opgave, så må det også være rigtigt, at kommunerne og amterne får det fulde økonomiske ansvar for dens gennemførelse. Eventuelle besparelser ved gennemførelsen af rationelle metoder m. v. skal komme kommunerne til gode. Omvendt må kommuner og amter selv betale udgifterne, hvis de disponerer for dyrt, og det kan jo ske ved, at de kræver en meget høj standard, eller det kan ske af prestigemæssige grunde.

I lovforslaget foreslås den særlige udligningsordning for hovedstadsområdet samt udligningsordningen vedrørende erhvervsskattens afløsning forlænget i et år.

Det er en stor bemyndigelse, man giver indenrigsministeren ved, at han — ganske vist med finansudvalgets tilslutning — kan fastsætte tilskuddets størrelse for en 3-års periode. Yderligere får han bemyndigelse til inden for denne periode at forhøje eller nedsætte tilskuddet, hvis der sker væsentlige ændringer i opgave- og byrdefordelingen mellem staten og kommunerne. Det kan næppe være anderledes, men foreløbig må det betragtes som givet, at tilskuddet til amter og kommuner for den første 3 års periode vil blive fastsat til de beløb, der i bemærkningerne til lovforslaget er anført til at være 118,7 mill. kr. til amterne, hvilket beløb er fastsat under hensyntagen netop til, at det foregående lovforslag bliver vedtaget, hvorefter staten overtager adskillige kilometer af amternes veje. Endvidere 335,2 mill. kr. til kommunerne. Den samlede merudgift for staten i forhold til vejrefusionerne i 1971-72 er opgjort til 117,6 mill. kr. Merudgiften er dog kun tilsyneladende, da vejfondstilskuddene efterhånden vil bortfalde.

Regeringen har nogle gange, også nu igen for nylig, følt sig foranlediget til at gribe ind over for kommunernes låntagning og byggeri på grund af den aktuelle økonomiske situation. Senest er der grebet ind over for det mere luksuspregede byggeri i hovedstadsområdet. Dette får mig til at understrege, at venstre principielt er et kommunevenligt parti, der går ind for, at flest mulige og også størst mulige beføjelser flyttes ud til kommunerne. Desværre har der været en del kommuner og amter, der i den aktu-

elle økonomiske situation ikke har kunnet leve op til deres økonomiske ansvar.

Værst har det været i hovedstadsområdet. Jeg kan her pege på sygehusbyggeriet i Herlev til 2 milliarder kr. Man kunne også godt pege på andet ud over landet, f. eks. lufthavnbyggeriet i Esbjerg og det, der er planlagt i Hammel. Når man kan komme med sådanne planer og sådanne udgifter, hænger det naturligvis sammen med, at man ikke fra borgernes side får kritik med det samme, fordi borgerne har ondt ved at se, hvilken indflydelse lånafragene osv. har på de kommunale budgetter. Borgerne ved jo ikke, hvor stor en del af trækprocenten der skyldes amter og kommuner, de tror som regel, at det er finansministerens skyld, at trækprocenterne forhøjes, medens det i virkeligheden oftest skyldes de stærkt stigende udgifter i amter og kommuner.

I øvrigt vil jeg på mit partis vegne tiltræde principperne i det foreliggende lovforslag og kan tilsige en velvillig behandling i det udvalg, der bliver nedsat.

Ove Hansen: Lovforslaget her har meget tilfælles, som også hr. A. Chr. Andersen var inde på, med det lovforslag om offentlige veje, vi lige har drøftet, i hvert fald er det økonomien her, der nu kommer til at spille ind. Med lovforslaget her er der virkelig tale om en nydannelse, idet lovforslaget bygger på helt nye principper, hvad angår tilskud til og udligning mellem kommunerne.

Den tidligere form med varierende tilskudsprocenter til kommuner og amtskommuner skal nu bringes til ophør. Det var egentlig en god ordning, vi havde med hensyn til vejrefusioner, og dertil kom den udlignende virkning, som refusionsordningen bød på. Når mange offentlige veje i dag findes i god stand, kan der formentlig ikke være tvivl om, at den hidtil gældende refusionsordning har bidraget væsentligt dertil.

Nu skal vejrefusionerne afløses af en ny ordning. Såvel indenrigsministeren som ministeren for offentlige arbejder foreslår helt nye former for tilskud, nemlig tilskud efter objektive kriterier. Det udgiftsbehovstilskud, som foreslås, har den fordel, at det baseres på princippet om objektivitet, altså uden indflydelse eller påvirkning af den enkelte kommunes dispositioner.